अथ तदन्नं मुक्तकेश्यास्त्रिया यत्कृतमनुष्णं सकेशं चाशुच्येतदिति मत्वा तमृषिमुतङ्कं प्रसादयामास।

भगवन्नेतदज्ञानादन्नं सकेशमुपाहृतं शीतं तत्क्षामये भवन्तं न भवेयमन्धइति तमुतङ्कः प्रत्युवाच।

न मृषा ब्रवीमि भूत्वा त्वमन्धो नचिरादनन्धोभविष्यसीति ममापि शापो भवतादत्तो न भवेदिति।

तं पौष्यः प्रत्युवाच नचाहं शक्तः शापं प्रत्यादातुं नहि मे मन्युरद्याप्युपशमङ्गच्छति किञ्चैतद्भवता नज्ञायते यथा। ७८५

नवनीतं हृदयं ब्राह्मणस्य वाचि क्षुरोनिशितस्तीक्ष्णधारः। तदुभयमेतद्विपरीतं क्षत्रियस्यवाङ्नवनीतं हृदयं तीक्ष्णधारमिति।

तदेवं गते न शक्तोहं तीक्ष्णहृदयत्वात्तं शापमन्यथाकर्त्तुं गम्यतामिति तमुतङ्कः प्रत्युवाच भवताहमन्नस्याशुचिभावमा लक्ष्य प्रत्यनुनीतः प्राक्तेऽभिहितं।

यस्माददुष्टमन्नं दूषयसि तस्मादनपत्योभविष्यसीति। दुष्टे चान्ने नैष ममशापो भविष्यतीति।

साधयामस्तावदित्युक्त्वा प्रातिष्ठतोतङ्कः ते कुण्डले गृहीत्वा सोऽपश्यदथ पथि नग्नं क्षपणकमागच्छन्तं मुहुर्मुहुर्दृश्य मानमदृश्यमानञ्च।

अथोतङ्कस्ते कुण्डले सन्न्यस्य भूमावुदकार्थं प्रचक्रमे एतस्मिन्नन्तरे स क्षपणकस्त्वरमाण उपसृत्य ते कुण्डले गृहीत्वा प्राद्रवत्। ७९०

तमुतङ्कोऽभिसृत्य कृतोदककार्य्यः शुचिः प्रयतो नमोदेवेभ्यो गुरुभ्यश्च कृत्वा महता जवेन तमन्वयात्।

तस्य तक्षकोदृढमासन्नः स तं जग्राह गृहीतमात्रः स तद्रूपं विहाय तक्षकस्वरूपं कृत्वा सहसा धरण्यां विवृतं महाविलं प्रविवेश।

प्रविश्य च नागलोकं स्वभवनमगच्छत् अथोतङ्कस्तस्याः क्षत्रियाया वचः स्मृत्वा तं तक्षकमन्वगच्छत्।

स तद्विलं दण्डकाष्ठेन चखान नचाशकत् तं क्लिश्यमानमिन्द्रो ऽपश्यत्स वज्रं प्रेषयामास।

गच्छास्य ब्राह्मणस्य साहाय्यं कुरुष्वेति। अथ वज्रं दण्डकाष्ठमनुप्रविश्य तद्विलमदारयत्। ७९५

तमुतङ्कोऽनुविवेश तेनैव विलेन प्रविश्य च तं नागलोकमपर्य्यन्तमनेकविधप्रासादहर्म्यवलभीनिर्य्यूहशतसङ्कुलमुच्चावचक्रीडाश्चर्य्यं स्थानावकीर्णमपश्यत्।

स तत्र नागांस्तानस्तुवदेभिः श्लोकैः ये ऐरावतराजानः सर्पाः समिति शोभनाः। क्षरन्त इव जीमूताः सविद्युत्पवनेरिताः।

सुरूपा बहुरूपाश्च तथाकल्माषकुण्डलाः। आदित्यवन्नाकपृष्ठे रेजुरैरावतोद्भवाः।

बहूनि नागवेश्मानि गङ्गायास्तीरउत्तरे। तत्र स्थानपि संस्तौमि महतः पन्नगानहं।

इच्छेत्कोऽर्कांशुसेनायां चर्त्तुमैरावतं विना। शतान्यशीतिरष्टौ च सहस्राणि च विंशतिः। सर्पाणां प्रग्रहा यान्ति धृतराष्ट्रोऽय मेजति। ८००

ये चैनमुपसर्पन्ति ये चदूरपथङ्गताः। अहमैरावतज्येष्ठभ्रातृभ्योऽकरवं नमः।

यस्य वासः कुरुक्षेत्रे खाण्डवे चाभवत्पुरा। तं नागराजमस्तौषं कुण्डलार्थाय तक्षकं।

तक्षकश्चाश्वसेनश्च नित्यं सहचरावुभौ। कुरुक्षेत्रे च वसतां नदीमिक्षुमतीमनु।

जघन्यजस्तक्षकश्च श्रुतसेनेति यः सुतः। अवसद्यो महद्युम्नि प्रार्थयन्नागमुख्यतां। करवाणि सदाचाहं नमस्तस्मै महात्मने।

एवं स्तुत्वा स विप्रर्षिरुतङ्को भुजगोत्तमान्। नैव ते कुण्डले लेभे ततश्चिन्तामुपागमत्। ८०५